

Przedmiotowy System Oceniania z historii dla klas IV-VI

Celem nauczania historii w szkole podstawowej jest zapoznanie uczniów z najważniejszymi wydarzeniami z przeszłości, rozwijanie poczucia więzi z rodziną, narodem, społecznością europejską i światową, kształtowanie postaw moralnych, patriotycznych i obywatelskich, szacunku do własnego państwa i symboli narodowych.

Realizacji tych celów służy ocena wiadomości i umiejętności ucznia. Ma ona za zadanie przekazać informację uczniowi, jego rodzicom oraz nauczycielowi, co osiągnął, co zrobił dobrze i ile potrafi. Przedmiotem oceny są: wiadomości, umiejętności, postawa.

Kontroli i ocenie podlegają prace pisemne, wypowiedzi ustne i prace praktyczne.

1. Pisemne:
  - odpowiedź na pytania
  - rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń
  - testy
  - kartkówki
2. Ustne:
  - kilkudzaniowa wypowiedź
  - udział w dyskusji
  - prezentacja pracy własnej lub grupy
  - quiz (obejmuje materiał z całego działu, stosowany zamiast testu)
3. Praktyczne:
  - wytwory pracy np. album, słownik, praca plastyczna
  - gromadzenie i segregacja materiałów
  - posługiwanie się mapą, atlasem, słownikiem, tekstem źródłowym, osią czasu
  - współpraca w grupie
  - samokształcenie

Sposób obliczania średniej ważonej do wystawienia oceny okresowej i końcoworocznej

Do obliczeń średniej ważonej stosuje się oceny zamienione na liczby według poniższej skali:

Ocena	6	5+	5	5-	4+	4	4-	3+	3	3-	2+	2	2-	1+	1
Wartość	6	5,5	5	4,75	4,5	4	3,75	3,5	3	2,75	2,5	2	1,75	1,5	1

Poszczególnym formom aktywności ucznia przyporządkowane zostaną następujące wagi:

Forma aktywności	Waga
praca klasowa, test	5
sprawdzian	4
Kartkówka(obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji, może być nie zapowiedziana)	3
odpowiedź, zadania domowe, aktywność, praca na lekcji, udział w konkursach,ćwiczenia (taśma czasu, praca z mapą,praca z tekstem), dodatkowe prace np. referaty, wywiady itp.	2
wysokie wyniki w konkursach, wysoki wynik ze sprawdzianu klas VI z części humanistycznej	5

Podstawą wystawienia oceny okresowej będzie średnia ważona ocen otrzymanych w ciągu całego okresu.

Średnia ważona liczb $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$, którym przypisano wagi odpowiednio $p_1, p_2, p_3, \dots, p_n$ wyraża się wzorem

$$s = \frac{a_1 \cdot p_1 + a_2 \cdot p_2 + a_3 \cdot p_3 + \dots + a_n \cdot p_n}{p_1 + p_2 + p_3 + \dots + p_n}$$

Zależność oceny okresowej od średniej ważonej jest następująca:

Ocena na semestr	Średnia ważona - s
niedostateczny	$s < 1,7$
Dopuszczający	$1,7 \leq s < 2,7$
Dostateczny	$2,7 \leq s < 3,7$
Dobry	$3,7 \leq s < 4,7$
bardzo dobry	$4,7 \leq s < 5,4$
Celujący	$s \geq 5,4$

Dopuszcza się stosowanie w ocenie okresowej wstawiania + i -.

Ocena końcoworoczna jest średnią ważoną ocen z całego roku szkolnego

Uczniowie klas VI mogą otrzymać ocenę wyższą od przewidywanej w przypadku uzyskania wysokiego wyniku punktowego z części humanistycznej sprawdzianu zewnętrznego po klasie VI.

Wymagania na poszczególne stopnie szkolne w klasyfikacji semestralnej i rocznej.

Uczeń otrzyma ocenę:

NIEDOSTATECZNĄ jeżeli:

- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.
- nie opanował minimum wiadomości programowych
- średnia ważona z ocen cząstkowych do 1,7

DOPUSZCZAJĄCĄ jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności na poziomie elementarnym,
- nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje zadania wskazane przez nauczyciela
- nie pracuje w grupie ani zespole zadaniowym,
- nie formułuje własnych wniosków,
- przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności.
- średnia ważona z ocen cząstkowych od 1,7 do 2,7

DOSTATECZNĄ jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności w stopniu poprawnym,
- czasami pracuje nie systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje pracę indywidualną, grupową lub zespołową,
- rzadko uczestniczy w dyskusji i pracach zespołowo – grupowych,
- czasami poprawnie formułuje wnioski,
- ma problemy z obroną swoich poglądów,
- nie zawsze wywiązuje się z powierzonych zadań lub ich części,
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji.
- zna niektóre wydarzenia i postaci z dziejów regionu.
- średnia ważona z ocen cząstkowych od 2,7 do 3,7

DOBRA jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności w stopniu średnim,
- charakteryzuje go najczęściej systematyczna i efektywna praca zarówno indywidualna jak grupowa,
- często uczestniczy w dyskusji i pracach zespołowo – grupowych,
- poprawnie formułuje wnioski i udaje mu się bronić swoich poglądów,
- odpowiednio wywiązuje się z powierzonych zadań,
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji.
- zna najważniejsze wydarzenia i postaci z dziejów regionu.
- średnia ważona z ocen cząstkowych od 3,7 do 4,7

BARDZO DOBRĄ jeżeli:

- opanował w pełni zakres wiedzy i umiejętności programowych,
- charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa,
- chętnie uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowych,
- właściwie formułuje wnioski i broni swoich poglądów,
- wyróżniająco wywiązuje się z powierzonych zadań i ról,
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji .
- potrafi dzięki wskazówkom nauczyciela dotrzeć do innych źródeł wiadomości.
- bierze udział w konkursach historycznych.
- wykorzystuje wiedzę nie tylko z historii ale również przedmiotów pokrewnych.
- posiada dużą wiedzę o historii regionu.
- średnia ważona z ocen cząstkowych od 4,7 do 5,2

CELUJĄCĄ jeżeli:

- posiada wiedzę wykraczającą poza materiał programowy.
- samodzielnie sięga do różnych źródeł informacji.
- przejawia samodzielne inicjatywy rozwiązywania konkretnych problemów.

- odnosi sukcesy w konkursach historycznych, w których wymagana jest wiedza wykraczająca poza treści programowe.
- wiąże dzieje własnego regionu z dziejami Polski lub powszechnymi.
- średnia ważona z ocen cząstkowych powyżej 5,2

Aktywność uczniów podlegających ocenianiu na lekcjach historii

Oceniane umiejętności	Aktywność ucznia podlegająca obserwacji i ocenie	Narzędzia oceny
Pisanie	Referaty Sprawdziany pisemne Kartkówki	Kryteria oceny prac pisemnych Kryteria sprawdzianów
Mówienie	Wypowiedzi ustne na lekcjach Udział w dyskusji	Kryteria wypowiedzi ustnej Obserwacja
Współpraca w grupie	Praca w grupach na lekcji	Obserwacja Karta oceny pracy w grupie Karta samooceny
Posługiwanie się terminami historycznymi	Wypowiedzi ustne Prace pisemne	Kryteria wypowiedzi ustnej Kryteria oceny prac pisemnych
Posługiwanie się mapą i atlasem	Wypowiedzi ustne Prace pisemne Zadania praktyczne	Kryteria wypowiedzi ustnej Kryteria oceny prac pisemnych Obserwacja
Porządkowanie i selekcja materiału	Gromadzenie i selekcja materiału	Obserwacja
Poszukiwanie i posługiwanie się źródłami informacji	Praca ze słownikami Gromadzenie materiału Samodzielne zdobywanie informacji	Obserwacja
Terminowość wykonywania zadań	Planowanie Organizowanie	Obserwacja
Kreatywność	Prace praktyczne	Obserwacja
Prowadzenie zeszytu przedmiotowego	Systematyczność Estetyka Pomysłowość	Obserwacja

Kryteria oceniania odpowiedzi ustnej z historii

Ocena niedostateczna:

- nie wykazał się wiadomościami wymaganymi na ocenę dopuszczającą
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszych zadań

Ocena dopuszczająca:

- przy pomocy nauczyciela uczeń wykonuje proste zadania, wykorzystuje podstawowe umiejętności
- potrafi określić wiek, jego połowę, w którym miało miejsce dane wydarzenie
- potrafi umieścić najważniejsze wydarzenia w czasie, zaznaczyć je na osi czasu
- zna podstawowe fakty, postaci i terminy niezbędne w procesie nauki
- wypowiada się krótkimi zdaniami, popełnia liczne błędy językowe

Ocena **dostateczna**:

- uczeń rozumie podstawowe fakty i pojęcia historyczne
- potrafi uporządkować najważniejsze wydarzenia chronologicznie
- potrafi łączyć postacie z odpowiadającymi im wydarzeniami
- potrafi z osi czasu odczytać zaznaczoną datę
- wskazuje na mapie miejsca omawianych wydarzeń
- potrafi wykorzystać podstawowe źródła informacji
- przy pomocy nauczyciela rozwiązuje podstawowe problemy
- formułuje wypowiedź 2-3 zdaniową
- popełnia błędy językowe i stylistyczne

Ocena **dobra**:

- samodzielnie rozwiązuje podstawowe problemy a trudniejsze przy pomocy nauczyciela
- określa przyczyny i skutki wydarzeń historycznych
- posługuje się terminologią poznaną na lekcji
- potrafi scharakteryzować poznane sylwetki osób,
- lokalizuje na mapie przebieg wydarzeń
- porządkuje wydarzenia chronologicznie
- wykorzystuje źródła informacji poznane na lekcji
- formułuje dłuższą poprawną pod względem językowym wypowiedź
- próbuje dokonywać własnych sądów i opinii

Ocena **bardzo dobra**:

- samodzielnie rozwiązuje problemy podstawowe i trudniejsze
- prawidłowo posługuje się wiedzą i umiejętnościami zdobytymi na lekcji
- samodzielnie dostrzega i omawia przyczyny i skutki wydarzeń
- przedstawia na mapie zmiany terytorialne
- potrafi z osi czasu odczytywać odpowiadającą danemu wydarzeniu datę
- wykorzystuje źródła informacji wskazane przez nauczyciela
- samodzielnie dokonuje ocen poszczególnych wydarzeń i postaci
- formułuje dłuższą samodzielną wypowiedź poprawną pod względem językowym

Ocena **celująca**:

- samodzielnie rozwiązuje problemy
- wykorzystuje w swojej wypowiedzi wiadomości poza podręcznikowe, które uczeń samodzielnie zdobył
- samodzielnie dostrzega związki między wydarzeniami
- wyraża własne zdanie, popiera je logicznymi wydarzeniami
- wykorzystuje wiedzę o regionie
- wypowiada się poprawną polszczyzną

Kryteria oceny pracy w grupie

- zaangażowanie w pracę grupy
- realizacja wyznaczonego zadania
- pełnione funkcje i role
- rozumienie osobistej sytuacji w grupie
- umiejętności pracy w grupie

Wymagania na poszczególne oceny:

niedostateczna	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
Przeszkadza członkom grupy w pracy Nie wykonuje wyznaczonej pracy w określonym czasie Zajmuje się innymi sprawami Nawet przy pomocy kolegów i nauczyciela nie wykonuje zadania Nie wywiązuje się (lub rzadko) z powierzonych zadań i funkcji Nie uświadamia sobie własnych trudności we współdziałaniu Nie docenia pracy innych, negatywnie dominuje w grupie	Na czas wykonuje tylko część zadanej pracy Czasami przeszkadza innym Realizuje przy pomocy kolegów lub nauczyciela tylko część zadań Czasami nie wywiązuje się z pełnionych w grupie funkcji Nie przyjmuje do wiadomości informacji zwrotnych nauczyciela i kolegów na temat jego pracy w zespole Rzadko chwali wkład pracy innych Nie szanuje zdania innych	Pracuje przy wykonaniu większości zadań ale zdarza mu się nie akceptować przynależności do danej grupy Realizuje większość zadań sam Zgodnie z predyspozycjami potrafi wykonać niektóre funkcje w grupie Akceptuje opinie nauczyciela i kolegów na temat swojej pracy w grupie Potrafi pochwalić kolegów za pracę ale zdarza mu się również i ich krytyka	Jest zdyscyplinowany Wnosi pozytywny wkład w pracę grupy Wykonuje zadanie w wyznaczonym czasie Konsekwentnie wykonuje swoją pracę Wykonuje zgodnie z predyspozycjami przydzielone funkcje ale próbuje podejmować inne Dostrzega swoje wady pracy w grupie i stara się je likwidować Tolerancyjny Docenia pracę innych	Zaangażowany w pracę w grupie Wykazuje inicjatywę Angażuje wszystkich do pracy Pomaga kolegom mającym trudności Samodzielnie podejmuje się realizacji zadania Przyjmuje na siebie wiele zadań Zdyscyplinowany Potrafi pokierować członkami zespołu Pełni wiele funkcji Potrafi wskazać swoje mocne i słabe punkty pracy w grupie Potrafi ocenić pracę innych, stwarza pozytywną atmosferę podczas pracy, szanuje innych

Prowadzenie i ocena zeszytów przedmiotowych

Uczniowie zobowiązani są do prowadzenia zeszytu ćwiczeń lub zeszytu przedmiotowego.

Każdy zeszyt sprawdzany jest pod względem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej, estetyki.

Ocena za prowadzenie zeszytu wystawiana jest raz w semestrze i przy jej wystawianiu brane są elementy wyżej wymienione.

Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie za czas swojej nieobecności.

W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może go zwolnić z tego obowiązku.

Zadawanie i ocena prac domowych

Celem zadawania prac domowych jest rozwijanie zainteresowań ucznia, motywacja do nauki, organizacja i planowanie samouczenia się .

- Uczeń ma obowiązek systematycznego odrabiania prac domowych.
- Nauczyciel określa zasady wykonania zadania - sposób, termin
- Uczeń ma obowiązek przestrzegania terminu wykonania zadania

- Nauczyciel dostosowuje termin realizacji zadania do stopnia jego trudności
- Nauczyciel sprawdza wykonane zadania w wyznaczonym terminie
- Za wykonane zadanie uczeń może otrzymać ocenę lub „+”(w zależności od stopnia trudności zadania lub sposobu jego wykonania)
- Postawienie „parafki” przy wykonanym zadaniu oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej
- Brak pracy domowej zostaje odnotowany przez nauczyciela za pomocą oceny niedostatecznej lub „kropką”(jeżeli uczeń zgłosił wcześniej brak zadania nauczycielowi)
- Uczeń nie ma możliwości poprawy oceny z zadania domowego
- Ocenianie prac następuje zgodnie z umową dotyczącą konkretnej pracy

Stosowanie i ocenianie sprawdzianów lub testów

- W ciągu semestru mogą się odbyć 2-3 testy, sprawdziany lub zamiennie quizy
- Sprawdziany są przeprowadzane po każdym lub kilku blokach tematycznych
- Sprawdzian poprzedzony jest zawsze lekcją powtórzeniową, jest zapowiadany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, termin pisania sprawdzianu jest ustalony z większością uczniów danej klasy
- Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału i umiejętności sprawdzanych na sprawdzianie
- Nauczyciel sprawdza i podaje wyniki sprawdzianu do wiadomości uczniów w terminie do 14 dni od daty pisania
- Jeżeli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, może ją poprawić na zasadach ustalonych przez nauczyciela
- Normy oceny sprawdzianów

Procentowa ilość punktów	ocena
0-29%	Niedostateczny
30-49%	Dopuszczający
50-74%	Dostateczny
75- 89%	Dobry
90- 94%	Bardzo dobry
95- 100%	Celujący

Warunki i tryb uzyskania wyższych ocen klasyfikacyjnych niż przewidywane z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.

Uczeń i jego rodzice informowani są o wypadającej ocenie śródrocznej. W przypadku, kiedy rodzice nie zgadzają się z proponowaną oceną, informują o tym fakcie pisemnie lub ustnie nauczyciela prowadzącego. Na wniosek rodziców, może być przeprowadzone postępowanie na ocenę wyższą (test pisemny), który obejmuje wiedzę z całego zakresu materiału nauczania realizowanego w I półroczu (w przypadku oceny śródrocznej) lub całego roku szkolnego (w przypadku oceny końcoworocznej). Do pisania testu może przystąpić tylko uczeń, który:

- pisał sprawdziany zawsze w pierwszym terminie
- systematycznie odrabiał prace domowe
- był zawsze przygotowany do zajęć

Postanowienia końcowe

Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie dwa razy w okresie zgłaszając ten fakt nauczycielowi przed rozpoczęciem lekcji, może to być:

- brak pracy domowej
- nieprzygotowanie do zajęć

- uczeń **nie może** poprawić oceny z odpowiedzi ustnej, zadania domowego, wszelkich kartkówek lub pisemnych ćwiczeń (oś czasu, praca z tekstem, mapa konturowa) obejmujących materiał z ostatniej, dwóch lub trzech ostatnich lekcji.

Agnieszka Organista